– április: Gazdasági média tanácskozás Kolozsváron, közös szervezés a Magyar Újságírók Romániai Egyesületével

– május: VI. Ifjú Közgazdász Találkozó Székelyudvarhelyen, közös szervezés a székelyudvarhelyi helyi szervezettel

– május – december: Gazdasági felnőttoktatási központ beindítása (tréningek szervezése, RMKT számítógépterem berendezése)

– augusztus: részvétel a Magyar Közgazdasági Társaság évi Vándorgyűlésén, Eger

– augusztus: részvétel az Ady Akadémián, Debrecen

– szeptember: IV. Civil Fórum, Gazdasági szekció szervezése, Kolozsvár

– október 8–10.: XII. Közgazdász Vándorgyűlés szervezése Kolozsváron, közös szervezés a kolozsvári helyi szervezettel

– október – november: III. Módszertani továbbképzés közgazdaságot oktató tanárok számára

– román–magyar közgazdasági szakszótár kiadása

– Közgazdász Fórum folyamatos megjelenése

– Folytatódnak a szövetkezeti kutatócsoport munkálatai.

Rezumatul revistei în limba română

Rolul parcurilor industriale în dezvoltarea regională

JUHÁSZ MÓNIKA ANETTA

În cele patru capitole ale lucrării se tratează diversele aspecte ale parcurilor industriale, parcuri care propriu zis doar de doi ani sunt în centrul preocupărilor la noi.

În primul capitol se prezintă istoricul formării conținutului noțiunii de parc industrial, noțiune care a apărut pe la sfârșitul secolului al XIX-lea, ca o formă a industrializării. Primele parcuri industriale – care de fapt reprezintă o concentrare în spațiu a activității economice, un teritoriu bine delimitat fizic, dispunând de o infrastructură modernă, asigurând totodată servicii la un ridicat nivel tehnic pentru un număr mare de firme, care doresc să le folosească împreună în activitatea lor economică – au apărut la începutul secolului XX. în SUA și în Anglia. Caracteristica principală a acestor forme tradiționale era o dezvoltare pur cantitativă. După cel de al doilea război mondial înființarea de parcuri industriale a luat o largă dezvoltare (numărul lor azi, pe plan mondial, se cifrează aproximativ la 20.000), concentrându-se însă cu precădere asupra elementelor de calitate, punând accentul pe exploatarea posibilităților inovatoare pe care le oferă. În acest capitol autorul se oprește și asupra caracteristicilor acestor parcuri.

În al doilea capitol se tratează aprofundat rolul parcurilor industriale în dezvoltarea regională. Se subliniază că ele, sprijinindu-se pe resursele umane și materiale ale zonelor limitrofe, crează o corelație strânsă între colectivitățile din împrejurime, de unde recruează forța de muncă necesară firmelor care desfășoară activitatea lor în aceste parcuri, influențează benefic învățământul local, manifestă o puternică influență asupra populației din alte regiuni de a se muta în această localitate, ceea ce are drept consecință dezvoltarea pieții imobilelor, activitatea de construcții locale etc. Oferă o serie de avantaje firmelor, asigură infrastructura necesară desfășurării cu eficiență a activității, ușurează mult punerea lor în funcțiune, întrucât aceste firme nu au nevoie de obținerea de aprobări separate din partea diverselor instituții (pompieri, protecția muncii, protecția mediului etc.), întrucât aceste aprobări sunt acordate în mod global pe ansamblul teritoriului unde se amplasează parcul industrial. În această situație firmele pot să se concentreze asupra propriilor activități. Deasemenea sunt pomenite și diversele servicii care se oferă în cadrul parcurilor industriale salariaților acestor firme: posibilități de distracții, de practicare de activități sportive, unități alimentare, centre de aprovozionare. Aceste unități, la rândul lor, joacă un rol important în atragerea de noi forțe de muncă.

Se scoate în evidență rolul parcurilor industriale ca mijloc de stimulare a investițiilor, de creare de noi locuri de muncă, de ridicare a nivelului tehnic, precum și de diminuare a diferențelor de nivel existente între diversele zone. Influența asupra dezvoltării teritoriale se realizează printr-o strânsă colaborare cu instituțiile administrației locale și cu alte instituții în care participă în număr mare localnici.

Al treilea capitol este rezervat prezentării rolului pe care le au parcurile industriale în realizările schimbărilor structurale în economia României. Sunt prezentate reglementările în vigoare, începând cu prezentarea sistemului de concurs publicat în 2001. Conform acestuia de amplasarea teritorială și de dezvoltarea parcurilor industriale răspunde ministerul dezvoltării și al prognozei. Suprafața unui parc industrial s-a stabilit la minimum 10 hectare, teren așezat lângă un drum național sau european. Prin această reglementare s-au acordat o serie de avantaje pentru investitori. În anul 2002 a fost pus în aplicare Programul Guvernamental al Parcurilor Industriale, prin care s-a urmărit stimularea realizării infrastructurilor necesare.

De la publicarea programului până în august 2003, din cele 126 proiecte înaintate, au fost aprobate 11, din care 9 sunt în stadiu incipient de realizare și care necesită investiție în valoare de 410 milioane EURO pentru realizarea infrastructurii necesare. Ele vor asigura aproximativ crearea de 24.000 locuri de muncă. Pentru înființarea de parcuri industriale oferă sprijin financiar și programul Phare. În țara noastră, până în august 2001 din cele 43 de proiecte prezentate 13 au fost aprobate. Dintre parcurile industriale planificate 10% au beneficiat de ajutor financiar. Exceptând regiunea sud-vest, toate regiunile de dezvoltare economică dispun de proiecte de parcuri industriale, ce urmează a fi finanțate în cadrul programului Phare.

În continuare se prezintă situația privind proiectarea parcurilor industriale pe regiuni de dezvoltare economică. Se evidențiază regiunile din vestul țării cu 20,6 %, ce reprezintă dublul mediei pe țară. Dar și în celelalte două regiuni din Transilvania, regiunea centrală și regiunea nord-vest, numărul parcurilor industriale depășește media pe țară. Majoritatea parcurilor (82,5%) sunt în stare de proiect. Două

județe (Bistrița-Năsăud și Buzău) deocamdată, nu dispun de nici un proiect. În continuare este prezentată situația din mai multe județe ardelene (Satu Mare, Sălaj, Cluj, Maramureș). Dintre cele 18 parcuri proiectate în aceste județe, doar cel din Cluj, precum și cel din Jibou au obținut aprobarea de înființare a parcului industrial. Capitolul se încheie cu prezentarea situației din celelalte regiuni de dezvoltare din țară, se prezintă profilul parcurilor proiectate din aceste regiuni. În capitala țării se proiectează înființarea de trei parcuri industriale, dintre care se evidențiază parcul înființat din inițiativă privată, parcul comercial (business parc) Metav, care defapt este singurul parc pus în funcțiune.

În capitolul patru se face o comparație între România și Ungaria privind situația parcurilor industriale. Întrucât Ungaria în această privință ne depășește cu o generație, autorul este de părere că cunoașterea rezultatelor pozitive, dar și cele negative ar putea avea un efect benefic asupra eforturilor depuse în acest domeniu de țara noastră.

La sfârșitul lucrării se prezintă literatură bogată privind parcurile industriale.

Problema calității și însușirea de absolvenții instituțiilor de învățământ profesional maghiar a capacității de a concura cu succes pe piața forței de muncă

SOMAI JÓZSEF

În lucrare autorul prezintă situația profesională în limba maghiară din Transilvania. Deși în sec. XX din cauza cunoscutelor evenimente istorice au apărut toate condițiile instabilității învățământului în limba maghiară din Ardeal, nu se poate spune că acest învățământ ar fi în stare de critică. Însă în situația în care ne aflăm în prezent, se desfășoară o luptă crâncenă pentru un învățământ de calitate. Înzestrarea sub aspectul infrastructurii, indispensabil pentru asigurarea unei calități necesare la cerințele zilei, este foarte slabă în instituțiile de învățământ. Folosirea limbii maghiare de profesie lasă mult de dorit, în regiunile în care ponderea etniei este redusă nu există posibilitate de alegere pentru tineretul maghiar.

Prima întrebare care se ridică în privința acestui învățământ: oare cele existente pot asigura absolvenților să concureze cu succes pe piața forței de muncă? Aceste școli pot asigura elevilor dragostea față de profesiunea aleasă? Găsesc oare locuri de muncă unde se pot fructifica cunoștințele însușite? Strucura instruirii corespunde schimbărilor de profil ce apar, în mod firesc, pe piața forței de muncă ca urmare a dezvoltării economice, a aplicării tehnicii și tehnologiei în diversele ramuri ale economiei etc. Este cunoscut că de fapt conținutul cunoștintelor în valoarea adăugată determină poziția concurența de pe piață.

Autorul tratează puterea de transformare au capitalului, interpretează noțiune de capacitate de concurență și formulează întrebarea oare membrii apți la muncă a societății care abia au scăpat din schimbarea sistemului economic, pot face față cerințelor pieții, luând în considerare cunoștințele profesionale de care dispun, nivelul lor cultural? Cunoștințele profesionale pe care le oferă educația și pregătirea profesională pe care le oferă în prezent sistemul de învățământ pot fi fructificat în mod eficient în condițiile economiei de piață?

Pentru a putea obține un răspuns cât se poate de real, autorul analizează problema salarizării, prezintă noua lege a învățământului, care de câțiva ani a dat posibilitate la reînființarea învățământului profesional în limba maghiară în rețeaua învățământului preuniversitar, cât și în cel universitar. Prezintă date statistice din care reiese că problema învățământului profesional în limba maghiară este complet incidentală, nu există vreun semn că se acomodează de necesitățile pieții forței de muncă.

În anul școlar învățământul profesional pe plan național a avut o pondere doar de 33% față de învățământul teoretic. Ministerul învățământului, urmând trendurile UE, dorește să majoreze ponderea învățământului profesional pa țară la 49%. Aceasta ne obligă o concentrare și mai mare a atenției noastre având în vedere că ponderea învățământului profesional în limba maghiară este mult inferioară acestui procent (28%).

În continuare autorul se ocupă cu problema formării profilului învățământului scoțând în evidență asigurarea autonomiei fiecărei școli (Declarația de la Bologna), ceea ce înseamnă că în această privință profilul școlii trebuie stabilit de cerințele locale, ceea ce se va putea asigura prin atragerea în mod obligatoriu în luarea deciziei de comun acord cu comitetul de părinți și administrația locală

Învățământul profesional în limba maghiară se desfășoară la trei nivele:

– în învățământul secundar la secțiile cu caracter tehnologic. Clase care cuprind un număr acceptabil de profiluri tehnologice, funcționează numai în două județe, județele Harghita și Covasna. Clase cu profil economic, prestări de servicii, și mecanice, în număr mai redus, se găsesc din cele 16 județe numai în 11 (Alba, Arad, Bihor, Brașov, Cluj, Satu Mare, Sălaj și Timiș). Numărul total al elevilor din aceste clase, în anul școlat 2002-2003 a fost 8401 (28,73% față de totalul elevilor din învățământul secundar, ceea ce este inadmisibil);

– învățământ profesional și instruirea de ucenici. Absolvenții acestor forme de învățământ profesional vor deveni muncitori calificați (electricieni, mecanici mineri, muncitori în tehnologia de televizoare, aparate radio și telefoniști etc.). La modernizarea acestei forme de învățământ s-a obținut un ajutor deosebit de valoros prin programul Phare Vet Ro începând din 1995. În mod experimental au fost atrase la acest program 75 de instituții de învățământ, printre care și școli profesionale din județele Harghita și Covasna, Numărul elevilor care au frecventat în anul școlar 2002-2003 s-a cifrat la 7558, depășind cu aproape 400 efectivul din anul școlar premergător;

– al treilea nivel al acestui învățământ este reprezentat de învățământul postliceal și școlile de maeștri. Durata învățământului în aceste instituții este de la unu la trei ani. Sunt organizate în unități de stat sau particulare. Pot fi admiși în aceste școli atât candidați cu diplomă de bacalaureat, cât și absolvenți fără diplomă de bacalaureat. Absolvenții obțin diplomă de specialitate. Această formă de

pregătire a fost aleasă în anul școlar 2002-2003 de un număr de 1575 de tineri, cu 400 mai mulți decât în anul premergător. În cadrul acestei forme de învățământ funcționează cele mai multe instituții de proprietate privată. Aceasta se explică prin faptul că întreprinderile acordă un sprijin acestora și absolvenții acestora, sunt angajați, de regulă, promt.

În învățământul profesional în limba maghiară există trei tipuri în ceea ce privește forma tipică: 1) școli profesionale independente, 2) secții/linii maghiare și 3) clase de specialitate economică în cadrul instituțiilor de învățământ teoretic.

De fapt la toate aceste forme de învățământ profesional în limba maghiară ne lovim de aceeași probleme, de aceeași dificultăți:

– lipsa cadrelor didactice de specialitate,

– cu precădere în aceste școli profesionale, majoritatea elevilor se recrutează din cei care nu reușesc la concursurile organizate la alte forme de învățământ,

– elevii din școlile ajutătoare în majoritatea cazurilor se orientează către aceste forme de învățământ, ceea ce înseamnă că selecția, cel puțin deocamdată, lasă de dorit.

– lipsa manualelor în limba maghiară.

Reiese că în prezent problema principală asupra căreia trebuie să ne concentrăm, reprezintă problemele legate de asigurarea cadrelor didactice de specialitate, asigurarea manualelor de profil în limba maghiară, editarea unui dicționar economic româno-maghiară. Pentru realizarea acestora Asociația Economiștilor Maghiari din România a organizat în patru centre (Cluj, Oradea, Arad, Sovata) în anul 2002 și 2003 cursuri de metodologie pentru cadrele didactice care predau discipline de profil în institutele de învățământ, se elaborează un dicționar economic româno-maghiar, publicarea căruia este în stadiu avansat. Totodată se lucrează la înființarea unui Centru de Metodologie, care se va angaja la organizarea de cursuri de metodologie și de perfecționare pentru cadrele didactice, la redactarea și publicarea de manuale și alte publicații de specialitate și în perspectivă la elaborarea unui proiect privind stabilirea proporțiilor diverselor specialități în învățământului profesional, corespunzător cererii de cadre de specialitate pe piața forței de muncă. Lucrarea se încheie cu tabele statistice și grafice privind istoricul și viitorul rețelei învățământului profesional în limba maghiară.

Politica de instruire în învățământul profesional preuniversitar

GÖRBE PÉTER

Autorul, inspector de specialitate la Inspectoratul Școlar Județean Miercurea Ciuc, în studiul elaborat, prezintă situația actuală a învățământului tehnic-profesional din țara noastră. Începe cu prezentarea reglementărilor juridice în vigoare, făcând trimetere la Constituția țării, la legea învățământului (legea nr. 268/2003), precum și la ordonanțele guvernamentale (458/2000, 1246/2001, 844/2002).

Se arată că, în conformitate cu Hotărârea privind sistemul de certificare a nivelurilor de calificare prin învățământul profesional, liceal – filierea tehnologică și vocațională – și postliceal, respectându-se reglementarea europeană (ISCO 88 COM), respectiv clasificarea ILO a Biroului Internațional al Muncii, calificările ce se pot obține în sistemul instructiv-educativ din țara noastră pot fi grupate pe cinci nivele: 1. muncitor ucenic, 2. muncitor, 3. tehnician sau tehnician specialist, 4. de institut superior și 5. universitar sau postuniversitar.

În continuare se prezintă cu lux de amănunte structura sistemului instructiv-educativ și profesional din țara noastră, specialitățile din învățământul economic: la nivel de licee de specialitate: tehnician în activități financiare și comerciale, tehnician în administrația publică, tehnician în turism, tehnician în activități poștale. În cadrul școlilor industriale: Nivel 1. lucrător comercial, lucrător hotelier, lucrător de alimentație publică. Nivel 2. preluare, predare; vânzător de produse alimentare; vânzător de produse nealimentare; muncitor hotelier; ospătar-vânzător de alimentație publică; cofetar; bucătar. Nivelul 3. tehnician turistic-hotelier; tehnician în comerț; tehnician în alimentație publică. În școlile postliceale se pot obține următoarele calificări de tehnician specialist: agent comercial, agent de turism-ghid, agent fiscal, agent vamal, asistent de gestiune, brocher, funcționar bancar, hotelier, tehnician coordonator activități de alimentație publică, tehnician coordonator activități comerciale, secretar-stenodactilograf-operator birotică, tehnician activități de agroturism montan, asistent de gestiune în industria lemnului, asistent de gestiune în transporturi, merceolog pentru materialele de construcții și instalații

Lucrarea se încheie cu învățământul pentru adulți (ordonanța guvernamentală 129/2000, metodologia de aplicare aprobat prin ordonanța guvernamentală 522/2003 și altele care pot fi găsite la www.cnfpa.ro.

Inflația și contabilitatea

FÜLÖP ÁRPÁD ZOLTÁN

În lucrarea sa autorul tratează problema de care se lovește contabilitatea în condițiile inflației în realizarea sarcinii de a reflecta valoarea reală a propietății în bilanțul unității economice.

După prezentarea unei sinteze privind noțiunea de inflație și criteriile de clasifiocare, dintre care optează pentru clasificarea inflației în funcție de ritmul ei, analizează inflația ca problemă deosebit de importantă a evidenței contabile. Problema se prezintă când pe parcursul perioadei, moneda în care sunt exprimate tranzacțiile, devine instabilă. În asemenea situație ne lovim de trei probleme, care marchează relația dintre "contabilitatea tradțională" și inflație. Aceste probleme sunt următoarele: stabilirea realizărilor, evaluarea proprietății și analizarea rezultatelor. De fapt trebuie dat răspuns la întrebarea de ce prezintă problemă devalorizarea monedei pentru contabilitatea organizată în condițiile costurilor exprimate în valorile din trecut? În literatura engleză întâlnim următoarele răspunsuri:

– imposibilitatea măsurării corecte a rezultatului,

– imposibilitatea exprimării valorii reale a mijloacelor investite,

– imposibilitatea de a măsura realizările și

– imposibilitatea furnizării de informații.

Ocupându-se cu teoriile privind contabilitatea inflaționistă se arată că primele teorii au apărut după primul război mondial în Germania, având în vedere că în acest stat european inflația a luat proporții. Printre autori sunt amintiți: E. Schmalenbach, F. Schmidt și W. Mahlenberg, care au fost urmați de H. W. Sweeney (1936-Stabilized Accouting) și de E. O. Edwars (1961 – Theory and Measurement of Bisiness Income). În continuare se tratează influența inflației asupra elementelor de proprietate: influența inflației asupra capitalului și asupra rezervelor, influența inflației asupra investițiilor. Într-un capitol separat se tratează trecerea de la contabilitatea bazată pe prețurile din trecut la o contabilitate bazată pe valori actuale. Se arată că în țara noastra nu s-a admis contabilitatea inflațională, deși s-au realizat condițiile de organizare ale contabilității unei superinflaționiste cuprinse în "IAS 29".

Cu toate acestea guvernele române premergătoare, adevărat cu pași mărunte, au încercat să pășească în această direcție. În țara noastră ultima evaluare obligatorie a mijloacelor investite a avut loc în anul 1994 conform reglementărilor cuprinse în ordonanța guvernamentală nr. 500. În perioada 1994-1998 nu s-a putut proceda la reevaluarea mijloacelor. În schimb se arată că ordonanța guvernamentală nr. 983 din 1998 a dat posibilitate la reevaluarea construcțiilor și a terenurilor. Începând din anul 2000, prin ordinul nr. 338 al Ministerului Finanțelor s-a creat posibilitatea reevaluării anuale a construcțiilor și terenurilor în cazul când rata inflației depășește 5%. În lucrare autorul prezintă argumentele care, după părerea lui, ar putea reda încrederea față de contabilitate, încredere care momentan este pusă sub semnul întrebării.

Lucrarea se încheie cu prezentarea normelor europene și internaționale referitor la contabilitatea inflaționistă, prezentându-se și diversele metode inflaționiste, ca bunăoară metodele conversioniste și cele de evaluare, arătându-se tehnica de aproximare , tehnica de indexare și tehnica de împrospătare.

Noutăți în reglementările juridice din domeniul economico-financiar (partea XXI)

Sunt prezentate noile reglementări apărute în Monitorului Oficial (partea I.) numerele 564-941/2003 și 1-16/2004. privind următoarele domenii:

1. impozitul, declarațiile pentru impunere
2. amortizarea mijloacelor fixe, reevaluarea lor
3. contractele de muncă, impozitul pe salarii
4. taxele de vamă, TVA, accize, spălarea banilor, impozitul pe venituri
5. privatizare, avantaje pentru Intreprinderi mici și mijlocii, compenzări bănești în agricultură, norme de burse
6. auditare, auditare financiară
7. pensii, burse
8. norme de contabilitate, funcționarea cooperativelor de credit
9. solicitarea restituirii imobilelor și a terenurilor agricole, obligații privind prevenirea incendiilor, folosirea aparatelor de casierie
10. călătorii în străinătate, denumirea localităților, protecția consumatorului, înregistrarea societăților comerciale.

Pásztor Csaba

Prezentare de carte
„Ținutul secuiesc"

Sub acest titlu a apărut recent un valoros volum elaborat de un grup de tineri specialiști despre trecutul, prezentul și posibilitățile de dezvoltare în perspectivă apropiată, marcată de aderarea țărilor din bazinul Carpaților la Uniunea Europeană, a acestei regiuni din Transilvania.

În cele 15 capitole, pe 452 de pagini, autorii – pe baza unei profunde documentări și analize – atacă toate aspectele, toate problemele care caracterizează în prezent situația precară a acestei regiuni ardelene, cauzele care au influențat și influențează negativ și în prezent, dezvoltarea economico-socială a acestei regiuni, deși dispune de bogate și variate resurse, prin valorificarea cărora s-ar putea realiza relativ într-un scurt timp o semnificativă dezvoltare a regiunii.

Pe baza unei profunde documentări și a unor analize pretențioase, autorii tratează concret elementele strategiei prin care s-ar putea obține o dezvoltare socială, culturală și economică, o sensibilă îmbunătățire a calității vieții populației din regiune.

Dr. Kerekes Jenő

Comunicări

A VI-a întâlnire a tinerilor economiști

Între 14–16 mai 2004 în Odorheiu Secuiesc are loc a VI-a Întâlnire a Tinerilor Economiști. Tematica centrală a întâlnirii: „Întreprinzătorii tineri în fața aderării la Uniuniea Europeană". Vă stăm la dispoziție cu informații suplimentare după 15. martie 2004. la numărul de telefon 0264-431488 sau la adresa mail: office@rmkt.ro .

Bursă

Asociația Economiștilor Maghiari din România oferă o bursă pentru realizarea unui eseu pe tema "Piața serviciilor în economia românească".

Legea pentru suportul financiar de 1% pentru organizații și instituții non-guvernamentale

Atragem atenția fiecărui mebru sau simpatizant al Asociației Economiștilor Maghiari din România asupra legii nr. 571/2003 conform căreia puteți oferi un procent din impozitul dvs. global pentru a ajuta activitatea noastră.